FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT M. POIARES MADURO fremsat den 30. maj 2006 [1]

1. På hvilke betingelser tillader fællesskabsretten returnering af produkter fra tredjelande, der frembydes med henblik på import til Fællesskabet, når veterinærkontrol viser, at disse produkter ikke opfylder importbetingelserne? I hvilke tilfælde kræves det, at de kompetente grænsemyndigheder beordrer destruktion af disse produkter? Disse spørgsmål udgør kernen i de to foreliggende sager.

2. I begyndelsen af 2002 beordrede grænsemyndighederne i Nederlandene i to lignende sager destruktion af sendinger af ande- og kaninkød, der var importeret fra Kina. Sendingerne opfyldte ikke Fællesskabets importkrav, idet de indeholdt stoffer, der udgør en fare for menneskers sundhed. De virksomheder, der gennemførte importen, anførte, at de nationale myndigheder skulle have tilladt returnering til Kina, i stedet for at beordre forsendelserne destrueret.

3. Da College van Beroep voor het bedrijfsleven (administrativ retsinstans for handel og industri) (Nederlandene) var i tvivl om den nærmere forpligtelse, der påhviler de nationale myndigheder i sådanne situationer, forelagde den Domstolen fire spørgsmål. Med spørgsmålene, som er enslydende i begge sager, anmodes Domstolen om at fortolke artikel 17, stk. 2, og artikel 22, stk. 2, i Rådets direktiv 97/78/EF af 18. december 1997 [2], sammenholdt med artikel 5 i Rådets forordning (EØF) nr. 2377/90 af 26. juni 1990 [3].

I — Retsforskrifterne

4. I direktiv 97/78 fastsættes principperne for tilrettelæggelse af veterinærkontrollen for tredjelandsprodukter, der føres ind i Fællesskabet. I direktivet foreskrives tre typer kontrol, som de kompetente myndigheder ved grænsekontrolsteder skal udføre på produkter med oprindelse i tredjelande: en

1 — Originalsprog: portugisisk.

2 — Om fastsættelse af principperne for tilrettelæggelse af veterinærkontrollen for tredjelandsprodukter, der føres ind i Fællesskabet (EFT L 24, s. 9).

3 — Om en fælles fremgangsmåde for fastsættelse af maksimalgrænseværdier for restkoncentrationer af veterinærmedicinske præparater i animalske levnedsmidler (EFT L 224, s. 1).

dokumentkontrol, en identitetskontrol og en fysisk kontrol. En dokumentkontrol består i en kontrol af de dokumenter og certifikater, som ledsager en varesending. En identitetskontrol indebærer en visuel kontrol af, at der faktisk er overensstemmelse mellem veterinærcertifikaterne og/eller andre dokumenter og de produkter, som importeres.

5. I direktivets artikel 2, stk. 2, litra d), fremhæves det, at en fysisk kontrol indebærer: »kontrol af selve produktet, som kan omfatte kontrol af emballage og temperatur samt prøveudtagning og laboratorietest«. Formålet med den fysiske kontrol er i henhold til direktivets artikel 4, stk. 4, litra b), nr. i), at sikre, at produkterne opfylder kravene i fællesskabslovgivningen og kan anvendes til det formål, der er angivet i det ledsagende certifikat eller dokument.

6. I direktivets artikel 17, stk. 2, identificeres de muligheder, som de nationale myndigheder har, når produkter fra tredjelande ikke opfylder importbetingelserne:

»2. Hvis kontrol efter dette direktiv viser den kompetente myndighed, at produktet ikke opfylder importbetingelserne, eller hvis sådan kontrol afslører en uregelmæssighed, træffer den kompetente myndighed i samråd med den ansvarlige for fragten eller dennes repræsentant beslutning om:

a) at sende produktet tilbage fra de i bilag I anførte områder fra det samme grænsekontrolsted til et bestemmelsessted, der er aftalt med den ansvarlige for fragten, med samme transportmiddel, inden for en frist på højst 60 dage, såfremt resultaterne af veterinærkontrollen og de sundheds- eller dyresundhedsmæssige krav ikke er til hinder herfor

[...]

eller

b) hvis returnering er umulig eller den i litra a) nævnte frist på 60 dage er overskredet, eller hvis den ansvarlige for fragten giver sit øjeblikkelige samtykke hertil, destruere produkterne på de nærmestliggende dertil indrettede anlæg [...]«

7. I direktivets artikel 22 specificeres de obligatoriske beskyttelsesforanstaltninger,

som de kompetente nationale myndigheder skal træffe i tilfælde af alvorlige trusler mod folkesundheden i Fællesskabet. Artikel 22, stk. 2, bestemmer:

»2. Hvis det ved en kontrol som fastsat i dette direktiv viser sig, at en varesending kan være til fare for folke- eller dyresundheden, træffer den kompetente veterinærmyndighed straks følgende foranstaltninger:

— Den beslaglægger og destruerer sendingen.

— Den underretter omgående de øvrige grænsekontrolsteder og Kommissionen om de konstaterede forhold og produkternes oprindelse [...]«

8. Forordning nr. 2377/90 fastsætter en fælles fremgangsmåde for fastsættelse af maksimalgrænseværdier for restkoncentrationer af veterinærmedicinske præparater i animalske levnedsmidler.

9. I forordningens artikel 5 anerkendes det, at der for nogle farmakologisk virksomme stoffer, der anvendes i veterinærmedicinske præparater, ikke kan fastsættes maksimalgrænseværdier for restkoncentrationer, »fordi restkoncentrationer af det pågældende stof, uanset mængden, i levnedsmidler hidrørende fra dyr frembyder en sundhedsfare for forbrugerne«.

10. I overensstemmelse med artikel 5 opstiller bilag IV til forordningen en liste over farmakologisk virksomme stoffer, for hvilke der ikke kan fastsættes maksimalgrænseværdier.

II — Faktiske omstændigheder og præjudicielle spørgsmål

11. I februar 2002 importerede Coxon & Chatterton Ltd (herefter »Coxon«) to sendinger frossent andekød fra Kina til Nederlandene. I marts samme år importerede NV Raverco (herefter »Raverco«) en sending frossent kaninkød. Da sendingerne nåede et grænsekontrolsted i Nederlandene, underkastede veterinærmyndighederne dem de fornødne prøveudtagninger og laboratorieundersøgelser som omhandlet i direktiv 97/78.

12. De undersøgelser, der blev udført på de prøver, der blev udtaget fra Coxons sendinger andekød, viste restkoncentrationer af furazolidon (16 ppb) i en sending og i den anden sending restkoncentrationer af chloramphenicol (1.4 ppb) og furazolidon (49 ppb). Chloramphenicol og furazolidon er opført på listen i bilag IV til forordning nr. 2377/90 som farmakologisk virksomme stoffer, for hvilke der ikke kan fastsættes maksimalgrænseværdier.

13. På grundlag af resultaterne af den veterinære kontrol afviste embedsdyrlægen fra Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees (det nederlandske kvæg- og kødinspektorat, herefter »RVV«) den 1. marts 2002 import af Coxons sendinger med andekød og beordrede dem destrueret. Den 22. marts 2002 beordrede RVV tilsvarende, at Ravercos sendinger med kaninkød skulle destrueres.

14. Den 18. marts 2002 indgav Coxon en klage over RVV's beslutning til Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (ministeriet for landbrug, naturbeskyttelse og fødevarekvalitet, herefter »landbrugsministeriet«), idet Coxon gjorde gældende, at sendingerne af andekød — i stedet for at være blevet destrueret — skulle have været returneret til Kina. Den 26. april 2002 indgav Raverco en lignende klage.

15. Klagerne anførte, at returnering af varerne ikke ville have indebåret en risiko for menneskers eller dyrs sundhed i Nederlandene eller i Fællesskabet. Virksomhederne fastholdt nemlig, at sendingerne ikke burde have været blevet destrueret, eftersom de lovligt kunne have været markedsført i Kina.

16. Landbrugsministeriet, der afviste både Coxons og Ravercos klager, fastholdt vedblivende, at der efter fællesskabsrettens bestemmelser kræves destruktion af de kontaminerede sendinger af andekød og kaninkød. Virksomhederne besluttede at lade disse afgørelser prøve ved College van Beroep voor het Bedrijfsleven.

17. College van Beroep forelagde de samme fire spørgsmål for Domstolen i Ravercosagen (sag C-129/05) og Coxon-sagen (sag C-130/05).

»1) Skal artikel 17, stk. 2, litra a), i direktiv 97/78/EF fortolkes således, at indvendingen mod returnering af en sending, som ikke opfylder importbetingelserne, ligger i den manglende opfyldelse af fællesskabsbetingelserne for import eller i de betingelser, der er gældende på det

bestemmelsessted, der er aftalt med den ansvarlige for fragten, uden for de i bilag i til direktiv 97/78/EF anførte områder?

direktiv 97/78/EF da fortolkes således, at denne bestemmelse samtidig har til formål at beskytte det tredjelands interesser, hvortil sendingen skal importeres efter returnering, selv om denne interesse ikke samtidig indebærer beskyttelse af en interesse, der kan lokaliseres i EU-medlemsstaterne?«

2) Skal artikel 17, stk. 2, litra a), i direktiv 97/78/EF, sammenholdt med artikel 22, stk. 2, i direktiv 97/78/EF og artikel 5 i forordning (EØF) nr. 2377/90, fortolkes således, at i alle tilfælde, hvor det ved en kontrol som fastsat i direktiv 97/78/EF viser sig, at en varesending kan være til fare for folke- eller dyresundheden, foreskriver denne bestemmelse ubetinget, at de pågældende sendinger animalske produkter destrueres?

18. Ved kendelse af 2. april 2005 forenede Domstolen i medfør af procesreglementets artikel 43 sagerne med henblik på den mundtlige forhandling og domsafsigelsen.

19. Coxon, den nederlandske regering, den græske regering og Kommissionen har indgivet skriftlige indlæg til Domstolen. Parterne har afgivet mundtlige indlæg for Domstolen i det retsmøde, der fandt sted den 9. marts 2006.

3) Skal artikel 22 i direktiv 97/78/EF, sammenholdt med artikel 5 i forordning (EØF) nr. 2377/90, fortolkes således, at den blotte omstændighed, at der i en sending påvises restkoncentrationer af et stof, der er opført i bilag V til forordning (EØF) nr. 2377/90, indebærer, at den pågældende sending kan udgøre en sådan fare for folke- og dyresundheden, at returnering er udelukket?

III — Stillingtagen

A — *Det første spørgsmål*

4) Såfremt det andet spørgsmål besvares benægtende, skal artikel 17, stk. 2, i

20. Med sit første spørgsmål ønsker den nationale ret at få fastslået, om indvendingen

mod returnering af en sending i henhold til artikel 17, stk. 2, ligger i den manglende opfyldelse af fællesskabsbetingelserne for import eller derimod i de betingelser, der gælder i det tredjeland, til hvilket produkterne skal returneres.

21. Alle de parter, der har afgivet indlæg, herunder Coxon, finder, at hindringerne for returnering af de sendinger, der ikke opfylder de relevante krav, ligger i den manglende opfyldelse af fællesskabsbetingelserne for import. Jeg er enig i den fortolkning.

22. Direktivet foreskriver utvetydigt en ordning med veterinær kontrol med henblik på at fastslå, om produkter opfylder Fællesskabets importbetingelser [4]. F.eks. foreskrives det i artikel 4, stk. 4, litra b, nr. i), at embedsdyrlægen skal gennemføre en fysisk kontrol af hver enkelt sending »for at [...] sikre sig, at produkterne opfylder kravene i EF-lovgivningen« [5].

23. I henhold til artikel 17, stk. 2, kan resultaterne af veterinærkontrollen og de sundheds- eller dyresundhedsmæssige krav være til hinder for returnering, »hvis kontrol efter dette direktiv viser [...] at produktet ikke opfylder importbetingelserne«. Direktivets artikel 2, stk. 2, litra j), definerer »importbetingelser« som veterinærkrav til produkter, der skal importeres »efter EF-lovgivningen«. Det kræves ikke for nogen af de kontroltyper, som artikel 17, stk. 2, henviser til, at de kompetente myndigheder herudover gennemfører kontrol med henblik på at fastslå, om produkterne opfylder importbetingelserne i tredjelande.

24. Hvis beslutningen om returnering af produkterne var begrundet i de betingelser, der finder anvendelse i det land, til hvilket produkterne skal returneres, ville de kompetente myndigheder ved Fællesskabets grænsekontrolsteder desuden være nødt til at anvende disse landes bestemmelser. Som den nederlandske regering har anført, kan disse myndigheder ikke kende detaljerne i de sundhedsmæssige og sanitære betingelser, der er fastsat i tredjelande.

25. Derfor må svaret på det første spørgsmål, som vedrører fortolkningen af artikel 17, stk. 2, litra a), i direktiv 97/78, være, at indvendingen mod returnering af en sending ligger i den manglende opfyldelse af fællesskabsbetingelserne for import.

4 — Jf. også 11. betragtning i præamblen til direktiv 97/78, i hvilken det udtales, at »der bør skelnes mellem produkter, der opfylder EF-kravene ved import, og produkter, som ikke gør det; for at tage hensyn til disse forskelle bør der indføres separate kontrolordninger«.

5 — Andre eksempler på henvisninger til fællesskabsbestemmelser eller fællesskabslovgivning inden for rammerne af direktivet kan findes i artikel 8, stk. 2 (»for navnlig at verificere, om de pågældende produkter opfylder [...] EF-bestemmelser«, artikel 8, stk. 4 (»der ifølge EF-bestemmelserne skal overvåges«), artikel 10, stk. 2, litra a) (»EF-kravene«), artikel 10, stk. 2, litra f) (»[...]-kravene i EF-bestemmelserne«), artikel 12, stk. 4 (»EF-kravene«) og artikel 17, stk. 3 (»EF-veterinærlovgivningen«).

B — *Det andet og tredje spørgsmål*

26. Med dens andet og tredje spørgsmål ønsker den nationale ret nærmere bestemt oplyst, om det i direktiv 97/78 kræves, at fødevarer, der føres ind i Fællesskabet fra tredjelande, skal destrueres, når den veterinære kontrol viser, at de indeholder restkoncentrationer af et stof, der er nævnt i bilag IV til forordning nr. 2377/90.

27. Jeg vil først gennemgå artikel 17, stk. 2, og artikel 22, stk. 2, i direktiv 97/78. Særligt vil jeg undersøge, hvorledes disse bestemmelser er indbyrdes forbundet, med henblik på at bestemme, på hvilke betingelser der gives mulighed for returnering, og under hvilke omstændigheder der kræves destruktion af produkter, der ikke opfylder Fællesskabets importbetingelser. Dernæst vil jeg vurdere artikel 5 i og bilag IV til forordning nr. 2377/90 for så vidt angår farmakologisk virksomme stoffer, for hvilke der ikke kan fastsættes maksimalgrænseværdier.

a) Artikel 17, stk. 2, og artikel 22, stk. 2. i direktiv 97/78

28. Selv om begge bestemmelserne omhandler produkter, der ikke opfylder Fællesskabets importbetingelser, har artikel 17, stk. 2, og artikel 22, stk. 2, forskellige anvendelsesområder.

29. Artikel 17, stk. 2, finder generel anvendelse og retter sig mod alle situationer, hvor den kontrol, der kræves ved grænsekontrolstederne, enten viser, at produktet ikke opfylder importbetingelserne, eller at der foreligger en uregelmæssighed. For at opfylde importbetingelserne, skal en varesending opfylde de særskilte krav, der stilles, for hver af de tre typer kontrol: dokumentkontrollen, identitetskontrollen og den fysiske kontrol. Det kan være, at et produkt ikke opfylder importbetingelserne, f.eks. fordi det ikke har opfyldt de administrative krav i dokumentkontrollen. I et sådant tilfælde finder artikel 17, stk. 2, anvendelse.

30. I modsætning hertil finder artikel 22, stk. 2, kun anvendelse, når den foretagne kontrol viser, at en varesending kan være til fare for folke- eller dyresundheden. Formålet med artikel 22, stk. 2, er derfor meget snævrere end formålet med artikel 17, stk. 2. Artikel 22, stk. 2, er ganske afgjort en lex specialis i forhold til artikel 17, stk. 2.

31. Når artikel 17, stk. 2, finder anvendelse, skal den kompetente veterinærmyndighed

sende varesendingen tilbage inden 60 dage, medmindre resultaterne af veterinærkontrollen og de sundheds- eller dyresundhedsmæssige krav er til hinder herfor. Hvis returnering er umulig, eller fristen på 60 dage er udløbet, eller hvis den ansvarlige for fragten giver sit øjeblikkelige samtykke hertil, skal den kompetente myndighed i medfør af artikel 17, stk. 2, litra b), destruere sendingen. I overensstemmelse hermed og med visse undtagelser stilles der i artikel 17, stk. 2, krav om returnering, når et produkt ikke opfylder importbetingelserne.

32. Muligheden for returnering nævnes derimod ikke i artikel 22, stk. 2. I denne foreskrives det, at »hvis det ved en kontrol [...] viser sig, at en varesending kan være til fare for folke- eller dyresundheden, [skal] den kompetente veterinærmyndighed straks [...] [beslaglægge] og [destruere] sendingen«.

33. Det er ubestridt mellem parterne, at artikel 17, stk. 2, er irrelevant, når det er fastslået, at en varesending kan være til fare for folke- eller dyresundheden, jf. artikel 22, stk. 2. I en sådan situation har den kompetente nationale myndighed intet andet valg end at destruere sendingen. Meningerne er imidlertid forskellige med hensyn til, hvornår en sending »kan være til fare for folke- eller dyresundheden«.

34. Coxon antager, at Fællesskabets grænsekontrol er effektiv, og har i det væsentlige gjort gældende, at produkter, der ikke opfyldte Fællesskabets importbetingelser, efter returnering ikke længere udgør nogen fare for folke- eller dyresundheden i Fællesskabet. Efter Coxons opfattelse finder artikel 22, stk. 2, derfor ikke anvendelse, når returnering til oprindelseslandet er mulig. I denne forbindelse har Coxon anført, at Fællesskabets veterinærkontrol ikke har, og faktisk ikke kunne have, til formål at beskytte folke- eller dyresundheden uden for Fællesskabet.

35. Kommissionen har anført, at så længe det omhandlede tredjeland ikke betragter det som problematisk, er artikel 22 ikke til hinder for returnering af produkter, der ikke opfylder Fællesskabets importbetingelser. Ikke desto mindre har Kommissionen understreget, at de kompetente myndigheder altid har ret til at destruere sendinger, der udgør en klar og overhængende fare for folkesundheden, med henblik på at sikre en grundlæggende beskyttelse af folkesundhe-

den. For det andet har Kommissionen understreget, at det i artikel 22, stk. 2, kræves, at sendinger, der udgør en mulig fare, herunder indirekte, for folke- eller dyresundheden inden for Fællesskabet, skal destrueres. Som et eksempel på en indirekte fare nævner Kommissionen risikoen for svigagtig genindførsel af de omhandlede sendinger via et andet grænsekontrolsted.

36. Ifølge den græske og den nederlandske regering finder artikel 22, stk. 2, altid anvendelse, når de omhandlede produkter udgør en fare for forbrugernes sundhed. Begge regeringer har fastholdt, at formålet med artikel 17, stk. 2, og artikel 22, stk. 2, er at sikre, at sådanne produkter ikke forbliver tilgængelige på markedet. De har påpeget, at hvis disse produkter ikke destrueres, vil der altid være en risiko for, at de kommer tilbage til fællesskabsområdet og når fællesskabsforbrugeren. Med hensyn hertil har den græske regering anført, at en mindre restriktiv fortolkning af artikel 22, stk. 2, ville friste til forsøg på at importere farlige produkter. Importørens omkostninger ved sådanne forsøg ville være ubetydelige, hvis vedkommende stadig kunne råde over de produkter, som var blevet anset for sundhedsfarlige.

37. Jeg deler den græske og den nederlandske regerings opfattelse. Når produkter med oprindelse i tredjelande frembydes til import til Fællesskabet, bliver de omfattet af Fællesskabets sundhedskontrolprocedurer. Den strenge ordning i direktivets artikel 22, stk. 2, har til formål at beskytte folke- og dyresundheden i Fællesskabet. I så henseende supplerer direktivet den tilsvarende ordning, der finder anvendelse på interne fællesskabsprodukter. Når veterinærkontrollen i intern samhandel i Fællesskabet påviser, at en sending »kan udgøre en alvorlig fare for dyr eller mennesker«, skal de kompetente myndigheder beordre den destrueret, uanset om produkterne eventuelt ville kunne markedsføres uden for Fællesskabet [6]. Tilsvarende skal produkter med oprindelse i tredjelande ikke returneres, alene fordi de kan markedsføres uden for Fællesskabet [7]. I overensstemmelse hermed bør importører og handlende, der handler internt i Fællesskabet, bære risikoen for, at deres produkter destrueres, hvis de ikke opfylder Fællesskabets sundhedsstandarder.

6 — I artikel 7, stk. 1, litra a), i Rådets direktiv 89/662/EØF af 11.12.1989 om veterinærkontrol i samhandelen i Fællesskabet med henblik på gennemførelse af det indre marked (EFT L 395, s. 13) bestemmes det, at »[k]onstaterer bestemmelsesmedlemsstatens kompetente myndigheder ved en kontrol på forsendelsens bestemmelsessted eller under transporten« [...] [at] et hvilket som helst [...] forhold, der kan udgøre en alvorlig fare for dyr eller mennesker, gør sig gældende [...], påbyder de [...] destruktion af partiet«.

7 — Naturligvis har destruktion af produkter i henhold til artikel 22, stk. 2, også den virkning, at det begrænser risikoen for dyrs eller menneskers sundhed uden for Fællesskabet Dette betyder imidlertid ikke, at et afslag på returnering af produkter, der kan være til fare for menneskers eller dyrs sundhed, hovedsagelig er begrundet i hensyn, der ikke vedrører Fællesskabet.

38. Endvidere, og som den græske og den nederlandske regering har anført, ville risikoen for genindførsel til Fællesskabet også bestå, hvis muligheden for at returnere varerne forelå. Coxons argument, hvorefter effektiviteten af Fællesskabets grænsekontrol ville hindre en sådan genindførsel, er ikke overbevisende. At tillade returnering af produkter, der udgør en fare for folke- eller dyresundheden, vil markant kunne øge importørernes forsøg på at indføre sådanne fødevarer på fællesskabsmarkedet. Importørerne af disse produkter ville ikke skulle bære nogen tabsrisiko, eftersom muligheden for destruktion ville være næsten ikke-eksisterende.

b) Artikel 5 i og bilag IV til forordning nr. 2377/90

39. Til støtte for sin fortolkning af artikel 17, stk. 2, og artikel 22, stk. 2, i direktiv 97/78 henviser Coxon til forordning nr. 882/2004 [8]. Denne forordning indeholder visse bestemmelser om returnering af foder og fødevarer, som ikke er sikre for menneskers eller dyrs sundhed [9]. Som den græske regering imidlertid med rette har påpeget, har disse bestemmelser ingen betydning for den foreliggende sag. Fællesskabslovgiver har ikke gennem udstedelsen af forordning nr. 882/2004 ændret de harmoniserede importprocedurer, der i direktiv 97/88 [10] er fastsat for fødevarer af animalsk oprindelse.

40. Tilbage bliver at afgøre, om produkter, i hvilke der konstateres restkoncentrationer af et stof, der er nævnt i bilag IV til forordning nr. 2377/90, »kan være til fare for folke- eller dyresundheden« i den betydning, hvori dette udtryk anvendes i artikel 22, stk. 2, i direktiv 97/78.

41. Rådsforordning nr. 2377/90 indfører en ensartet fremgangsmåde for fastsættelse af maksimalgrænseværdier for restkoncentrationer af veterinærmedicinske præparater i

8 — Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 882/2004 af 29.4.2004 om offentlig kontrol med henblik på verifikation af, at foderstof- og fødevarelovgivningen samt dyresundheds- og dyrevelfærdsbestemmelserne overholdes (EUT L 165, s. 1).

9 — Coxon henviser til forordningens artikel 19, stk. 2, og artikel 20.

10 — Jf. 25. betragtning i præamblen til forordning nr. 882/2004. Selv om artikel 58 i forordning nr. 882/2004 ændrer dele af direktiv 97/78, forbliver både artikel 17 og artikel 22 uændrede.

animalske levnedsmidler. Fastsættelsen af ensartede regler om maksimalgrænseværdier for restkoncentrationer har til formål at beskytte folkesundheden [11] og samtidig lette handelen med levnedsmidler af animalsk oprindelse [12].

42. Bilag IV til forordningen opregner farmakologisk virksomme stoffer, der anvendes i veterinærmedicinske præparater, for hvilke der ikke kan fastsættes maksimalgrænseværdier. I henhold til forordningens artikel 5 »[frembyder] restkoncentrationer af det pågældende stof, uanset mængden, i levnedsmidler hidrørende fra dyr [...] en sundhedsfare for forbrugerne«. Af denne årsag forbydes i artikel 5 brug af disse stoffer i hele Fællesskabet.

43. Dette fører mig til at konkludere, at en varesending, der indeholder restkoncentrationer af et stof, der er opført på bilag IV til forordningen, »kan være til fare for folke- eller dyresundheden« i den betydning, hvori dette udtryk anvendes i artikel 22, stk. 2, i direktiv 97/78.

44. Den forelæggende ret bemærker i sin forelæggelseskendelse, at Nederlandene i samråd med Kommissionen tillod returnering af et antal sendinger kinesiske produkter, som indeholdt mindre end 5 ppb nitrofuraner. Således fraveg de nederlandske myndigheder midlertidigt nulgrænsen vedrørende furazolidon (nitrofuraner omfatter furazolidon). Undtagelsen fandt ikke anvendelse på Coxons og Ravercos sendinger, som omhandlet i denne sag [13]. Ikke desto mindre har den forelæggende ret fundet, at denne midlertidige praksis fra de nederlandske myndigheders side giver grundlag for at sætte spørgsmålstegn ved den slutning, at det i artikel 22, stk. 2, i direktiv 97/78 ubetinget kræves, at produkter, der påvises at indeholde restkoncentrationer af furazolidon — et stof, der er opført på bilag IV til forordning nr. 2377/90 — skal destrueres.

45. Den nederlandske regering har anført, at en truende handelskonflikt med Kina tvang den til midlertidigt at fravige den strenge destruktionsordning. På daværende tidspunkt havde ikke alle medlemsstater under-

11 — Tredje betragtning til forordning nr. 2377/90.

12 — Femte og syvende betragtning.

13 — Tilsyneladende havde de nederlandske myndigheder endnu ikke besluttet at fravige nulgrænsen vedrørende nitrofuraner på det tidspunkt, hvor Coxon og Raverco frembød deres sendinger til import. Under alle omstændigheder var den mængde furazolidon, der blev fundet i Coxons sendinger, for høj til, at undtagelsen kunne finde anvendelse.

søgelsesmetoder, der kunne påvise tilstedeværelsen af mindre end 5 ppb nitrofuraner i animalske produkter. Den nederlandske regering har påpeget, at denne situation afstedkom uligheder: I nogle medlemsstater accepterede de kompetente myndigheder produkter med mindre end 5 ppb nitrofuraner til import, mens myndighederne i en medlemsstat med mere nøjagtige undersøgelsesmetoder ville have beordret dem destrueret. De nederlandske myndigheder beordrede destruktion af adskillige varesendinger med oprindelse i Kina, der indeholdt restkoncentrationer af nitrofuraner på under 5 ppb. Som svar herpå bebudede de kinesiske myndigheder et forbud mod import af animalske produkter fra Nederlandene. Nederlandene blev efterfølgende enig med de kinesiske myndigheder om, at det ville returnere produkter, der indeholdt mindre end 5 ppb nitrofuraner, forudsat at disse produkter ikke indeholdt andre farlige restkoncentrationer. Kun med hensyn til sendinger, der var blevet frembudt til import før den 15. marts 2002, ville man kunne støtte sig på aftalen. Fra denne dato skulle medlemsstaterne i medfør af beslutning 2002/69/EF af 30. januar 2002 [14] efterkomme et generelt forbud mod import af animalske produkter fra Kina.

46. Man kan, således som den forelæggende ret har gjort, med rette spørge, hvorvidt beslutningen om midlertidigt at returnere produkter, der indeholder nitrofuraner, kan forenes med den strenge ordlyd af artikel 22, stk. 2, i direktiv 97/88, sammenholdt med artikel 5 i forordning 2377/90. Efter min opfattelse påvirker de nederlandske myndigheders midlertidige praksis med at returnere produkter, der indeholder mindre end 5 ppb nitrofuraner, ikke fortolkningen af de nævnte bestemmelser.

47. Når veterinær kontrol viser, at levnedsmidler, der føres ind i Fællesskabet fra tredjelande, indeholder restkoncentrationer af et stof, der er nævnt i bilag IV til forordning nr. 2377/90, skal de kompetente myndigheder derfor beslaglægge og destruere de omhandlede levnedsmidler i medfør af artikel 22, stk. 2, i direktiv 97/78.

C — *Det fjerde spørgsmål*

48. Den forelæggende ret stiller sit fjerde spørgsmål i tilfælde af, at det andet spørgsmål besvares benægtende. I lyset af ovenstående overvejelser er der derfor ikke behov for at besvare det fjerde spørgsmål.

14 — Om beskyttelsesforanstaltninger over for animalske produkter importeret fra Kina (EFT L 30, s. 50).

IV — Forslag til afgørelse

49. Jeg foreslår, at Domstolen besvarer de spørgsmål, den har fået forelagt til præjudiciel afgørelse, som følger:

»1) I medfør af artikel 17, stk. 2, litra a), i Rådets direktiv 97/78/EF af 18. december 1997 om fastsættelse af principperne for tilrettelæggelse af veterinærkontrollen for tredjelandsprodukter, der føres ind i Fællesskabet, ligger de nationale myndigheders indvending mod returnering af en sending i den manglende opfyldelse af fællesskabsbetingelserne for import.

2) Der stilles i direktivets artikel 22, stk. 2, krav om, at de kompetente nationale myndigheder beslaglægger og destruerer levnedsmidler, som har oprindelse i et tredjeland og frembydes med henblik på import til Fællesskabet, når veterinær kontrol viser, at de omhandlede levnedsmidler indeholder restkoncentrationer af et stof, der er nævnt i bilag IV til Rådets forordning (EØF) nr. 2377/90 af 26. juni 1990 om en fælles fremgangsmåde for fastsættelse af maksimalgrænseværdier for restkoncentrationer af veterinærmedicinske præparater i animalske levnedsmidler.«